*KROHN, Kaarle, soome rahvaluuleteadlane, siirdus pensionile 1928; surn. 19. VII 1933 ukj. Helsingis. — Soome Kirjanduse Seltsi esimeheks oli K. enda surmani ja Soome Teaduste Akadeemia liikmeks a-st 1908. Ta oli ms. Tartu ülikooli audoktor (*dr. phil. h. c.*) a-st 1923, Õp. E. S-i auliige a-st 1921, EKS-i auliige a-st 1911, Akadeemilise Rahvaluule Seltsi auliige a-st 1928 ja ERM-i auliige a-st 1927. Viimaseil eluaastail töötas K. veel kord läbi Kalevala-laule, avaldas aastakümneid kestnud töö lõpptulemusena sarja „Kalevalastudien" I—VI (FFC 53, 67, 71, 72, 75, 76, a-il 1924—28) ja viimistles terviklikku sünteesi oma uurimisviisist teoses „Die folkloristische Arbeitsmethode, begründet von Julius Krohn und weitergeführt von nordischen Forschern" (Oslo, 1926). Ülikoolitööst vabanemise järel korraldas K. enda ja oma õpilaste poolt uuritud rahvalaulude algkujud antoloogiaks „Suomen muinaisrunoja" (Helsingi, 1930) ja jätkas lüüriliste rahvalaulude üksikasjalisemat uurimist teoses „Tunnelmarunojen tutkimuksia I: Laulusta" (*ibid.*, 1931). Ühenduses Soome Kirjanduse Seltsi 100 a. juubeliga toimetas K. teose „Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 1831—1931: Toimihenkilöt ja toiminnan puitteet" (*ibid.*, 1931). Oma elu lõpul pöördus ta tagasi soome usundi uurimisele ja avaldas kavatsetava suursarja esimese vihuna M. Agricola jumalateõendi kriitika „Zur finnischen Mythologie" I (FFC 104, 1932). K. on kogu aja pidanud tihedaid sidemeid uurimistööga ka eesti rahvaluule alal, võimaldades eestlaste tööde trükkipääsu Soomes, avaldades ülevaate „Soome-eesti vanast rahvalaulust" (Tartu, 1924) ja aidates toimetada teost „Eesti rahvalaulud" I, II (Tartu, 1926, 1932). J. Hurt'i (vt. ka *Suppl.*) rahvaluulekogu, mis oli alates 1907 hoiul K-i juures Helsingis, toodi 1927. a. Tartu E. Rahvaluule Arhiivi.

Kansallinen elämäkerrasto; Õp. E. S-i Aastaraamat 1933 (1935), lk. 331—336 (O. Loorits); E. Kirj. 1933, nr. 9 (W. Anderson); „Eesti Hõim" 1933, nr. 3 (E. Päss). *O. L-s.*

KRULL, Arkaadius, dirigent ja muusikaõpetaja, sünd. 10. X 1895 vkj. Kuressaares käsitöölise pojana, omandas muusikalise hariduse Riia muusikakoolis 1911—14, Berliinis 1919—22 ja lõpetas eksternina 1936 Riia konservatooriumi kompositsiooniklassi. Ta oli Riias Läti rahvusooperis repetiitoriks hooaegadel 1915—16 ja 1918—19, „Estonia" teatri muusikajuhiks hooajal 1922—23 ja Tallinna Raadioringhäälingu dirigendiks 1929—33. K. on a-st 1923 peale teoreetiliste ainete õpetaja Tallinna konservatooriumis. Ta on loonud koori- ja soololaule ning orkestriteoseid.

Isikl. saadud andmed. *J. A.*

KRULL, Franz Joachim Heinrich, tööstur, sünd. 8. III 1836 ukj. Šlesvig-Holsteinis Oldesloe's, õppis masinaehitust ühes sealses masinaehitusevabrikus. K. asus 1865 Narva, kus avas väikese vasesepatöökoja, milles valmistas ka piiritusvabrikute seadmeid. Siirdunud 1875 Tallinna, ehitas ta Paldiski maanteel suurema vasesepatöökoja, selle juurde 1886 mehaanikaosakonna ja 1895 katelsepatöökoja. Viimasel a. andis ta ettevõtte oma poegade Franzi ja Gerhardi juhtida; surn. 19. V 1901 vkj. Tallinnas. — Hoogsalt areneva käitise valitsemiseks moodustati 1899 aktsiaselts „Masinaehitusevabrik a./s. Franz Krull" ja ettevõte viidi üle Kopli tänavale eriti selleks ehitatud ruumesse, kus on leidnud tööd 1938. a. kuni 1170 töölist ja ametnikku ja valmistatud 6 200 000 kr. väärtuses mitmesuguseid masinaid; neist on tähtsamad põlevkiviõlivabrikute seadmed, vedurid, külmutushoonete seadmed, põllutöö- ja turbatööstusemasinad, piiritusevabrikute aparaadid, aurukatlad, veskid, liftid, kudumismasinad jm.

Revalsche Ztg. 1901, nr. 113; Fr. Krull'ilt (Nõmmel) jm. saadud andmed. *J. M.*

*KRUSTEN (Krustein), Otto, kunstnik-karikaturist, järgneva vend, sünd. 6. VI 1888 vkj. Harku v. Muraste mõisas aedniku pojana, õppis 1907—08 Kunstide Edendamise Seltsi kunstikoolis Peterburis, töötas a-st 1927 karikaturistina „Päevalehe" toimetuses Tallinnas; surn. 23. II 1937 ukj. Tallinnas. — K. on esinenud oma töödega välismail 1930. a. Nordische Gesellschaft'i poolt korraldatud karikaturistide näitusel Saksas ja Austrias (Viinis), 1933. a. Liljevalch'i kunstisalongi poolt korraldatud näitusel Stokholmis ja eesti kunsti tutvustusnäitusil mitmel pool välismail. Jäädes selgele ja napijoonelisele stiilile truuks elu lõpuni, on K. oma väga arvuka toodangu kõverpeeglis valgusta-

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 144